

SISÄLLYSLUETTELO

Keskusvaalilautakunta pöytäkirja 10.06.2015

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 § Määräajan jälkeen saapuneen lähetekuoren käsittely	3
3 § Selvitys ja lausunto Eduskunnan oikeusasiamiehelle koskien ennalta ilmoittamatonta tarkastusta eräisiin ennakkoäänestyspaikkoihin	4
- : Liite: Tarkastuspöytäkirja 16.4.2015/Selvitys- ja lausuntopyyntö, ennalata ilmoittamaton tarkastus eräisiin ennakkoäänestyspaikkoihin 14.4.2015	6
4 § Uuden varavaltuutetun määrääminen	17
- : Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kirje keskusvaalilautakunnalle 29.5.2015	18
5 § Pöytäkirjan tarkastaminen	19
6 § Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous	20
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	21

Keskusvaalilautakunta kokous

Aika 10.6.2015 klo 17.40 – 17.50
Paikka (paikka)

Osallistujat

Jäsenet	
Salmi Tapani, pj	X
Vuorenmaan Erkki, vpj	
Markkula-Heilamo Leea	
Kankkonen Minna	X
Häggblom Laura	
Varajäsenet	
Mäkinen Rauno	X
Jouhki Laila	X
Jansson-Olenius Monica	
Lintinen Urho	
Salasto Riitta	X
Muut osallistujat	
Kimpimäki Päivi, vaalitoimiston päällikkö	
Kolju Niina, sihteeri, pöytäkirjanpitäjä	X

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Tapani Salmi

Pöytäkirjanpitäjä Niina Kolju

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 10.6.2015, Tikkurila

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 17.6.2015 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Keskusvaalilautakunta 10.6.2015 § 1

Puheenjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Määräajan jälkeen saapuneen lähetekuoren käsittely

VD/5128/00.00.00.01/2015

TS/NK

Mikäli ennakköäni on tullut kunnan keskusvaalilautakunnalle vaalipäivää edeltävän perjantain klo 19.00 jälkeen, vaalilain 63 §:n mukaan lähetekuori jätetään sitä avaamatta huomioon ottamatta. Keskusvaalilautakunnan kokouksessa todetaan erikseen, mikäli tällaisia ääniä on saapunut ja pöytäkirjaan liitetään huomioon ottamatta jätettävä lähetekuori.

Vuoden 2015 eduskuntavaalien vaalipäivää edeltävä perjantai oli 17.4.2015. Keskusvaalilautakunnalle on tämän jälkeen saapunut maanantaina 20.4.2015 klo 8.00 lähetekuori, joka tulee vaalilain mukaisesti sitä avaamatta jättää huomioon ottamatta.

Keskusvaalilautakunta 10.6.2015 § 2

Puheenjohtajan esitys:

Päätetään jättää Vantaan kaupungin keskusvaalilautakunnalle 20.4.2015 klo 8.00 saapunut lähetekuori sitä avaamatta huomioon ottamatta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Lähetekuori

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 3.3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 09 8392 2150, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

3 §

Selvitys ja lausunto Eduskunnan oikeusasiamiehelle koskien ennalta ilmoittamatonta tarkastusta eräisiin ennakkoäänestyspaikkoihin

VD/4597/00.04

TS/NK

Eduskunnan oikeusasiamies pyytää keskusvaalilautakunnan selvitystä ja kaupunginhallituksen lausuntoa Galleria K:n ja Pähkinärinteen kirjaston ennakkoäänestyspaikkaan tehtyä tarkastusta koskevassa asiassa. Tarkastuksessa havaittiin tarkastuspöytäkirjassa todettuja puutteita niin esteettömyyden kuin vaalisalaisuuden toteutumisessa Pähkinärinteen kirjaston ennakkoäänestyspaikassa. Tarkastuspöytäkirjassa todetaan esteettömyydestä, että kirjaston ulko-ovelle johtava luiska oli niin jyrkkä, että pyörätuolia tai muuta apuvälinettä käyttävä joutuu ponnistelevaan päästäkseen sisään, että kynnyksellä oli korkeahko ja että luiskan reunoihin ei ollut käsijohteita. Ulko-ovi oli lisäksi raskas. Vaalisalaisuuden säilymistä koskien tarkastuspöytäkirjassa todetaan, että pyörätuolia käyttäviä asiakkaita varten oli äänestämistä varten erillinen pöytä, jota ei kuitenkaan ollut varustettu minkäänlaisella sermillä tai muulla näköesteellä.

Eduskunnan oikeusasiamies pyytää selvityksessä ja lausunnossa kiinnittämään huomiota erityisesti tarkastuspöytäkirjassa viitattuihin oikeusohjeisiin ja siihen, miten esteettömyys ja vaalisalaisuuden turvaaminen on käytännössä toteutunut Vantaan kaupungin ennakkoäänestyspaikoilla ja vaalipäivän äänestyspaikoilla. Tarkastuspöytäkirjassa on mm. viitattu vaalilain 48 a, 56 ja 58 §:iin. Vaalilain 48 a §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että kaikissa kunnanhallituksen päätöksellä kotimaan yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi määrätyissä paikoissa on ennakkoäänestystä varten asianmukainen ennakkoäänestystila ja tarvittava kalusto. Ennakkoäänestystilassa tulee olla riittävästi tilaa myös niistä äänestäjistä varten, jotka odottavat vuoroaan päästäkseen äänestämään. Vaalilain 56 §:n mukaan äänestys ennakkoäänestyspaikassa on järjestettävä siten, että vaalisalaisuus säilyy. Vaalilain 58 §:n mukaan merkintä äänestyslippuun on tehtävä äänestyskopissa tai muutoin siten, että vaalisalaisuus säilyy. Lisäksi oikeusministeriön vaalilain 10 §:n nojalla vaaliviranomaisille antamissa vaaliohjeissa vuonna 2015 toimitettavia eduskuntavaaleja vaaleja varten (esimerkiksi ohje N:o 1 "Kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät" kohta 3.5.2 ja 3.6.2) on yksityiskohtaiset ohjeet keskusvaalilautakunnille huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta vaalijärjestelyissä.

Selvitys ja lausunto tulee antaa 30.6.2015 mennessä.

Keskusvaalilautakunta 10.6.2015 § 3

Puheenjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eduskunnan oikeusasiamiehelle seuraava keskusvaalilautakunnan selvitys:

Keskusvaalilautakunnalla on käytössään 10 kappaletta nelipaikkaisia sekä 10 kappaletta kaksipaikkaisia uusia äänestyskoppeja, joissa erityisellä invapaikalla turvataan äänestysalaisuuden säilyminen. Nämä uuden tyyppiset äänestyskopit riittävät jokaiseen ennakkoäänestyspaikkaan, ja jatkossa varmistamme että uudet äänestyskopit myös on asennettu jokaiseen paikkaan.

Vantaalla on yhteensä 65 äänestysaluetta, joten osassa vaalipäivän äänestyspaikoissa vaalisalaisuuden säilyminen joudutaan turvaamaan erillisin järjestelyin, kuten äänestystilaan tehdyn erillisen suojaisan paikan muodossa. Vaalipäivän äänestyspaikat sijaitsevat pääosin kouluilla, joiden esteettömyyttä on kartoitettu Vantaan vaalitoimiston toimesta ja tarvittaessa on teetetty esimerkiksi liikuteltavia rampeja. Seuraavissa kuntavaaleissa tulemme mahdollisuuksien mukaan helpottamaan myös sisäänkäyntejä erillisillä luiskilla. Sama kartoitus tullaan tekemään myös jokaiseen ennakkoäänestyspaikkaan. Tämän lisäksi ennakkoäänestysvirkailijoille ja vaalilautakunnille suunnatuissa koulutustilaisuuksissa olemme ohjeistaneet ennakkoäänestysvirkailijoita ja vaalilautakuntia avustamaan kaikin tavoin liikuntarajoitteisia. Äänestyspaikkoja koskien keskusvaalilautakunnalle ei ole aiemmin äänestäjiltä tullut valituksia esteettömyyteen liittyvistä ongelmista, ja

- b) esittää kaupunginhallitukselle, että se lausunnossaan yhtyy em. keskusvaalilautakunnan selvitykseen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Tarkastuspöytäkirja 16.4.2015

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Keskusvaalilautakunnan sihteerä Niina Kolju, puh. 09 8392 2150, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

JÄLJENNÖS

Aika: 14.4.2015

Paikka: Eräät ennakkoäänestyspaikat Helsingissä, Vantaalla ja Espoossa

Läsnä: Oikeusasiamiehen kansliasta:
Oikeusasiamiehensihteeri Juha-Pekka Konttinen
Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Ulla-Maija Lindström

Tarkastuksesta ja sen tavoitteesta:

Oikeusasiamies Petri Jääskeläisen määräämän ennalta ilmoittamattoman tarkastuksen tavoitteena oli selvittää satunnaisesti valittujen ennakkoäänestyspaikkojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta sekä tilojen yleistä järjestelyä ja äänestystapahtuman sujuvuutta.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian vuoden 2015 teemana on vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen. Tämän vuoksi oikeusasiamies kiinnittää tarkastuksilla esteettömyyskysymysten lisäksi huomiota vammaisten henkilöiden osallistumisen mahdollisuuksiin. Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen 29 artikla koskee osallistumista poliittiseen ja julkiseen elämään.

Toinen tarkastuksen toimittajista käytti pyörätuolia.

1. TARKASTUSHAVAINTOJA

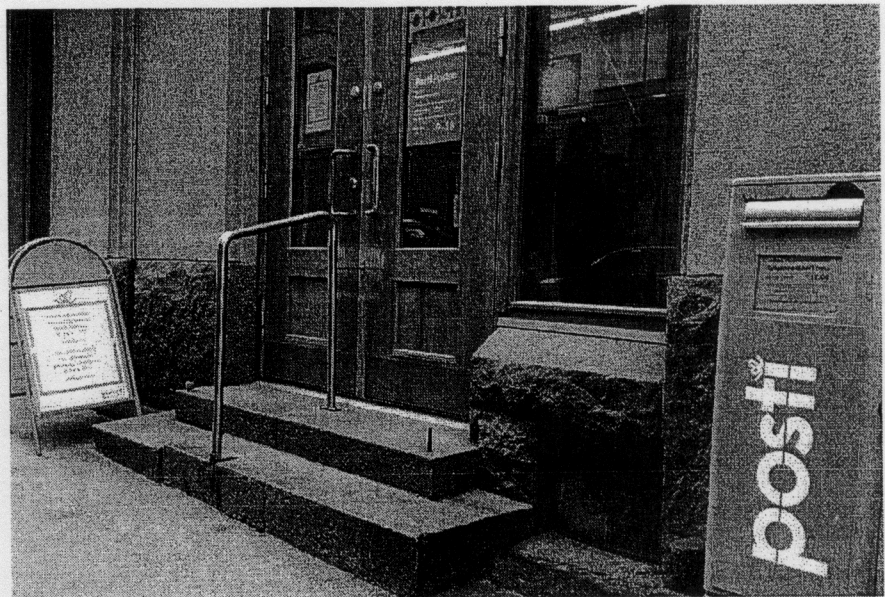
HELSINKI

1) Kruunuhaan posti, Rauhankatu 10, 00170 Helsinki

Kruunuhaan posti on kivijalkaliike, johon oli kaksi korkeaa porrasta. Pyörätuolia käyttävän henkilön on täysin mahdotonta päästä omatoimisesti tiloihin äänestämään. Käytännössä portaat ja kapea ovi estävät tai ainakin huomattavasti vaikeuttavat myös muiden apuvälineitä käyttävien ja lastenvaunujen kanssa kulkevien pääsyn tiloihin. Vaalitoimitsijoilta kysyttiin, oliko heillä varattuna luiskaa tai muuta järjestelyä, jonka avulla myös pyörätuolia käyttävä henkilö voisi käydä äänestämässä. Postin takaovi oli varustettu erillisellä luiskalla, mutta se oli tarkoitettu vain rullakoita varten ja

luiskan kulma oli niin jyrkkä (45 astetta), ettei sen avulla ollut mahdollista päästä tiloihin pyörätuolilla.

Kadulla sattui olemaan tyhjä pysäköintiruutu. Yleisesti pysäköinti äänestyspaikan läheisyyteen voinee kuitenkin olla vaikeaa. Kadulla oli opaste ennakkoäänestyspaikasta. Tiloissa oli yksi äänestyskoppi ja kaksi vaalitoimitsijaa paikalla. Äänestyskoppi oli normaali koppi eikä tarkoitettu pyörätuolia käyttävien äänestämiseen. Tilat vaikuttivat melko ahtailta. Tarkastushetkellä äänestäjiä oli kerrallaan muutama eikä ruuhkia päässyt syntymään. Vaalitoimitsijan mukaan muutamaa äänestäjää oli avustettu äänestämisessä. Kun toinen tarkastuksen toimittajista ei korkeiden portaiden takia päässyt äänestystiloihin, äänestyspaikan tarkastus jäi pintapuoliseksi.

2) Pihlajamäen nuorisotalo, Moreenitie 2, 00710 Helsinki

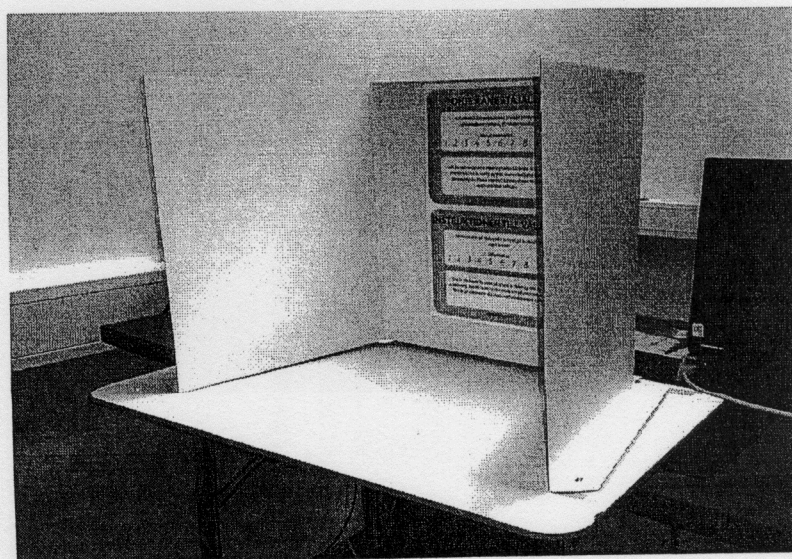
Pihlajamäen nuorisotalon välittömässä läheisyydessä ei ollut varattua invapysäköintitilaa, mutta talon pihalla oli tilaa pysäköintiin. Opasteet ulkona olivat hieman epäselvät ja ulko-ovessa oli muita julisteita, minkä vuoksi ennakkoäänestyksen tiedotusjulistet ei erotunut selkeästi.

Ulko-oven edessä oli kapea tasanne, johon oli noin kuuden senttimetrin kynnys. Ulko-ovelle oli noin seitsemän senttimetriä korkea kynnys. Lisäksi ulko-ovi oli raskas avata. Tuulikaappi oli ahdas ja sen matto oli hankala pyörätuolia käyttävälle. Myös kynnys vaalitilaan oli yli kaksi senttimetriä korkea. Edellä mainitut esteet estävät useiden pyörätuolia ja muita apuvälineitä käyttävien pääsyn tiloihin.

Aulatilassa oli vaalitoimitsija avustamassa ja opastamassa äänestäjää erilliseen huoneeseen, jossa varsinainen äänestys tapahtui. Avustaja kertoi, että jos havaitaan, että äänestäjä tarvitsee apua äänestyspaikkaan pääsemisessä, heitä pyritään avustamaan ovia avaamalla tai muulla tavoin. Tarkastushetkellä oli kylmä ilma, minkä vuoksi ulko-ovet olivat kiinni. Aulatilassa oli tuoleja ja äänestäjällä oli siten mahdollisuus levähtää. Nuorisotiloissa oli inva-wc.

Erillisessä vaalitulassa oli yksi äänestyskoppi ja kaksi vaalitoimitsijaa. Pyörätuolia käyttävälle äänestäjälle tarjottiin keskusvaalilautakunnan toimittama syliin asetettava kirjoitusalausta, jossa oli kiinteä näkösuoja. Näkösuoja oli kuitenkin niin matala, että seisovalla henkilöllä oli näköyhteys äänestystapahtumaan. Tilassa oli muiden vaalipiirien ehdokaslista ja äänestyskopissa oli suurennuslasi heikkonäköisiä varten. Pyörätuolia käyttäville oli äänestystilassa tehty erityisjärjestelyjä siirtämällä äänestyskoppia ja tekemällä tilaa äänestämistä varten.

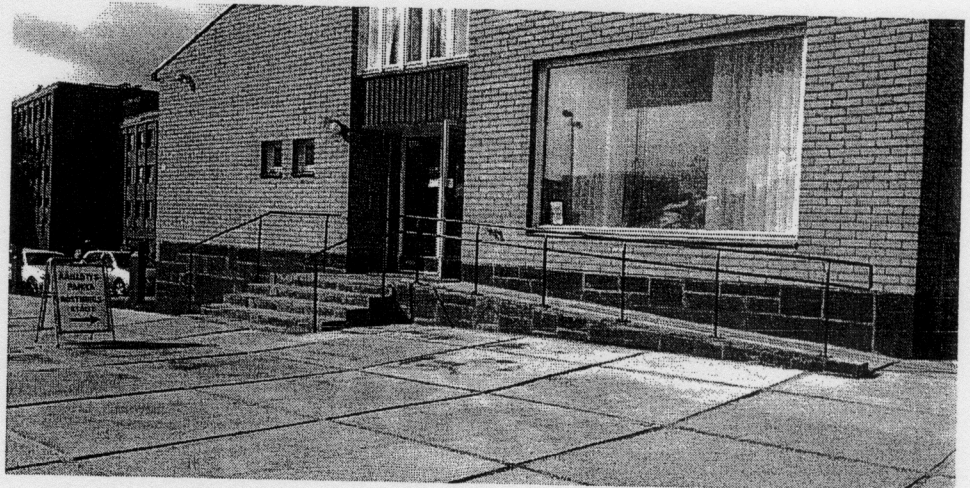
Ennakkoäänestystä varten oli kolme vaalitoimitsijaa, taukojen aikana toimitsijoita oli kaksi yhtä aikaa läsnä. Noin kymmenkuntaa äänestäjää oli avustettu äänestämisessä, avustajina toimivat joko henkilökohtaiset avustajat tai vaalitoimitsijat. Avustamisesta tehtiin merkintä oikeusministeriön "Luettelo ennakolta äänestäneistä" -lomakkeen huomautuskohtaan.

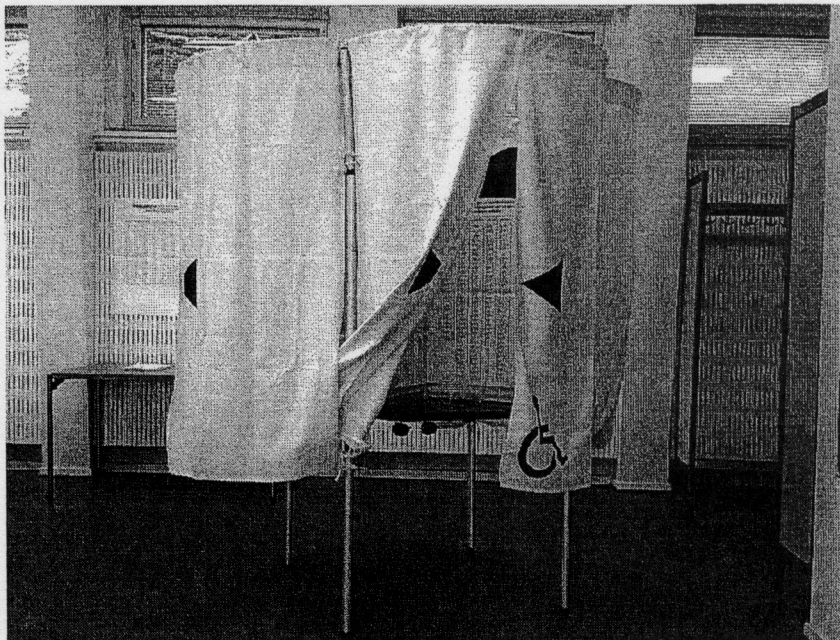
VANTAA

1) Galleria K, Asematie 7, 01300 Vantaa

Ennakkoäänestyspaikan pihalla oli kaksi inva-pysäköintipaikkaa. Lisäksi pihalla oli iso ja selkeä opaste ennakkoäänestyspaikasta. Ulko-ovella oli ennakkoäänestyksen tiedotejuliste ja allergialiiton juliste, jonka mukaan lemmikit jäävät ulos odottamaan.

Galleriaan oli portaat ja erillinen kiinteä luiska pyörätuolia käyttäville. Tilaan pääsi esteettömästi. Vaaliavustaja odotti aulatilassa ja opasti äänestäjiä. Äänestyskoppina toimi rakennelma, jossa oli kolme verhoilla erotettua äänestystilaa. Yhden tilan pöytä oli matala pyörätuolia käyttäviä varten. Tilan verhossa oli isolla invatunnuksen kuva. Erillisellä sivupöydällä oli kaikkien vaalipiirien ehdokaslistat ja suurennuslasi, joka annettiin äänestäjälle pyydetäessä. Tarkastushetkellä äänestyskopin valaistus oli hämärätkö.

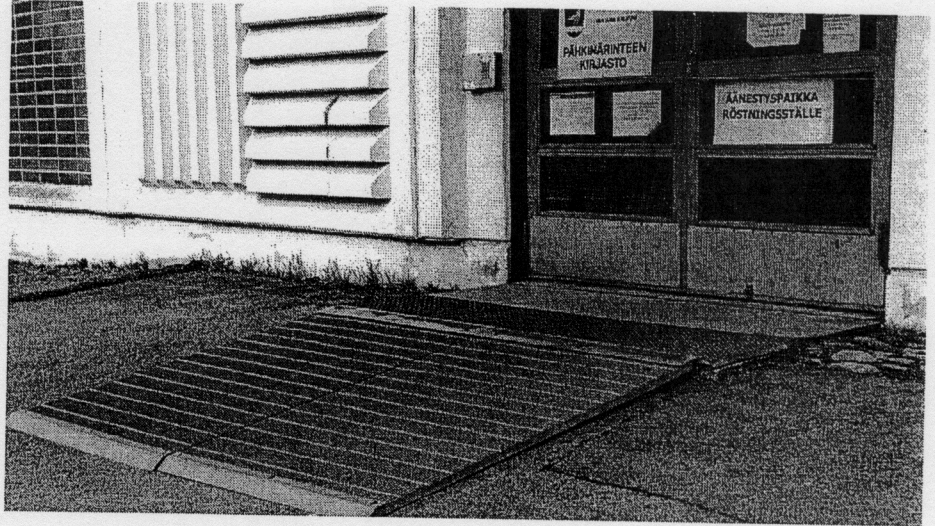
Vaalitila oli rauhallinen ja avara. Näyttelytilat olivat erillään itse äänestystilasta eikä tilan muu toiminta siten häirinnyt äänestämistä. Tiloissa oli tuoleja myös levähtämistä varten. Vaalitoimitsijoita oli neljä ja he vuorottelevat noin tunnin välein eri tehtävissä. Vaalitoimitsija kertoi, että äänestyspaikan keskeisen sijainnin ja varustelun vuoksi liikuntaesteisiä oli käynyt paljon äänestämässä. Vaalitila oli varustettu inva-wc:llä.

Ylimääräisiä järjestelyjä äänestäjien erityistarpeiden vuoksi ei ole tarvinnut tehdä. Äänestäjiä on avustettu, useilla oli ollut oma avustaja. Avustamisesta oli tehty merkinnät oikeusministeriön lomakkeen huomautuskohtaan. Äänestäjät olivat antaneet niin positiivista kuin negatiivista palautetta. Joidenkin oli ollut vaikea löytää äänestyspaikkaa ja jotkut kaipasivat kulkuvälineiden aikatauluja.

2) Pähkinärinteen kirjasto, Mantelikuja 4, 01710 Vantaa

Pähkinärinteen kirjasto on itsepalvelukirjasto. Ennakkoäänestyksen vuoksi kirjasto oli avoinna kello 9-20. Kirjaston edessä oli inva-pysäköintipaikka, mutta autolla oli vaikea pysäköidä paikalla korkean katukivetyksen vuoksi. Kirjaston ulkopuolella opasteet äänestyspaikalle olisivat voineet olla näkyvämmät.

Kirjaston ulko-ovelle johtava luiska oli niin jyrkkä, että pyörätuolia tai muuta apuvälinettä käyttävä joutuu ponnistelemaan päästäkseen sisään. Lisäksi kynnyksellä ovelle oli korkeahko. Luiskan reunoilla ei ollut käsijohteita. Ulko-ovi oli lisäksi raskas.

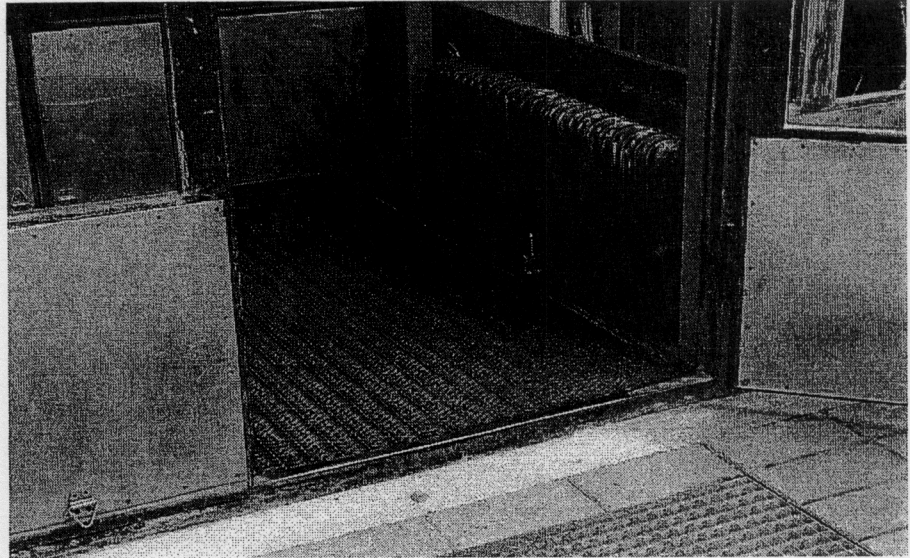
Sisätiloissa ei ollut opasteita. Äänestäjät olivat huomauttaneet siitä vaalitoimitsijoille. Äänestystilassa oli yksi äänestyskoppi. Pyörätuolia käyttäviä asiakkaita varten oli äänestämistä varten erillinen pöytä, jota ei kuitenkaan ollut varustettu minkäänlaisella sermillä tai muulla näköesteellä. Valaistus oli himmeä, vain erillisellä pöydällä oli mahdollisuus lisävalaistukseen. Suurennuslasin sai pyydettyäessä. Kun äänestysalue oli heti kirjastotilan etuosassa, tilan muun toiminnan ei havaittu häiritsevän äänestystä.

Vaalitoimitsijoita oli kaksi. Heidän kertomansa mukaan alueella on useita erilaisia asumisyksioitä ja äänestämässä oli käynyt paljon vammaisia henkilöitä. Äänestäjillä oli ollut mukanaan omat avustajat. Kirjastossa oli inva-wc.

ESPOO

1) Viherlaakson kirjasto, Viherlaaksontori, 02710 Espoo

Kirjaston pihalla oli yksi inva-pysäköintipaikka. Ulko-ovessa oli ennakkoäänestyksen tiedotejulistet ja allergialiiton juliste lemmikeistä. Ulko-oven edessä oli yli kaksi senttimetriä korkea kynnyks. Ulko-ovi oli raskas ja tuulikaappi oli melko pieni. Vaaliavustaja oli aulatilassa ohjaamassa kirjaston perälle äänestystilaan. Vaalikoppi oli sijoitettu lukusaliin ja muut vaalitoiminnot tapahtuivat kirjastotilan puolella. Pyörätuolia käyttävä äänestäjä sai pelkän alustan, jota käyttäen äänestäminen tapahtui joko sylissä tai lukusalin pöydällä. Vaalisalaisuuden turvaamiseksi äänestyskoppia oli käännetty suojaksi. Suurennuslasin sai pyydettyäessä. Tarkastushetkellä äänestäjiä oli jatkuvana jonona. Ruuhkan ja kirjaston muiden toimintojen vuoksi tilassa oli hälinää. Tiloissa oli inva-wc.

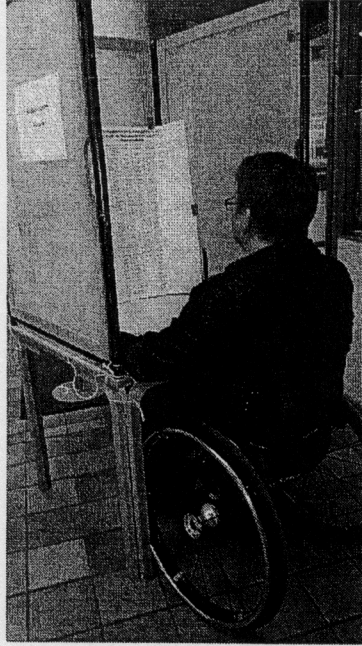

Vaaliavustajia oli neljä. He tarvittaessa avustivat äänestäjiä ja pyrkivät seuraamaan myös, että äänestäjällä ei ole hankaluutta kirjastoon pääsyssä. Erityisjärjestelyjä oli myös jouduttu tekemään. Muun ohella erästä äänestäjää avustettiin siten, että hänelle tuotiin kirjoituslupa autoon, missä äänestäminen tapahtui. Henkilö olisi halunnut ilmoittautua kotiaänestystykseen, mutta määräaika oli jo ehtinyt jo umpeutua. Erityisenä puutteena pidettiin juuri kotiaänestystyksestä tiedottamista.

2) Soukan palvelutalo, Soukankaari 7, 02360 Espoo

Äänestyspaikka sijaitsee vanhusten palvelutalossa. Palvelutalon pihalla oli inva-pysäköintipaikkoja. Palvelulinjan pysäkki oli palvelutalon välittömässä läheisyydessä. Sisäänkäynti oli esteetön ja ulko-ovet ovat automaattiset liukuovet. Ulko-ovessa oli juliste ennakkoäänestystyksestä ja allergialiiton juliste ulkona odottavista lemmikeistä.

Palvelutalon sisäaulassa oli vaalitoimitsija vastaanottamassa ja ohjaamassa äänestäjää. Hänen takanaan oli pieni pöytä, johon oli asetettu äänestämiseen mahdollisesti tarpeellisia tarvikkeita muun ohella suurennuslasi. Äänestystilassa oli erillinen äänestyskoppi pyörätuolia käyttäville asiakkaille. Äänestystilat olivat toimivat, väljät ja rauhalliset. Tiloissa oli tuoleja levähtämistä varten.

Vaalitoimitsijoita oli kolme ja yksi heistä oli aina aulassa vastaanottamassa ja ohjaamassa äänestäjiä. Useita äänestäjiä oli jouduttu avustamaan. Heillä oli joko mukanaan oma avustaja tai joku vaalitoimitsijoista toimi avustajana. Avustaminen kirjattiin aina lomakkeelle. Vaalitoimitsijoiden mukaan erityisiä järjestelyjä oli jouduttu tekemään, kun iäkkäillä henkilöillä ei enää ole voimassa olevia henkilöllisyystodistuksia. Henkilöllisyyden oli usein varmistanut palvelutalon henkilökunta tai omainen. Äänestyspaikasta ja järjestelyistä oli saatu äänestäjiltä positiivista palautetta.

3) Matinkylän yhteispalvelupiste, Piispansilta 11, 02330 Espoo, kauppakeskus Iso Omena

Kauppakeskuksen parkkihallissa oli invapysäköintiruutuja. Ulkopuolella ja kauppakeskuksen sisällä ei havaittu minkäänlaisia opasteita äänestystilaan. Äänestystila oli toisessa kerroksessa eikä satunnainen kävijä voi helposti löytää tilaa ilman opasteita. Kauppakeskuksessa on useita hissejä, jota käyttäen myös pyörätuolia käyttävät äänestäjät pääsevät äänestystilaan esteettömästi.

Äänestystilassa oli kolme äänestyskoppia. Tarkastushetkellä äänestämiseen oli jonoa, joten ruuhkan vuoksi varsinaisen pienehköän äänestystilan tarkastaminen jäi silmäääräiseksi. Äänestystilassa oli induktiosilmukka. Äänestystilassa tai sen ulkopuolella ei havaittu tuolia levähtämistä varten. Erillistä äänestyskoppia pyörätuolia käyttäville äänestäjille ei ollut. Myöskään suurennuslasia ei ollut tarjolla. Vaalitoimitsijan mukaan vammaiset henkilöt voivat äänestää vaalitoimitsijan pöydän kulmalla. Toisen vaalitoimitsijan mukaan äänestyskoppi oli siirretty näkösuojaksi. Joskus ruuhka-aikana, muillekin oli tarjottu tätä äänestysmahdollisuutta.

Vaalitoimitsijoita oli viisi. Lisäksi tarvittaessa yhteispalvelupisteestä oli saatavissa lisähenkilökuntaa. Äänestäjillä oli usein ollut omat avustajat, mutta myös toimitsijat avustivat tarvittaessa. Kauppakeskuksen esteettömyyden ja tarjottavien palvelujen vuoksi keskuksessa asioi paljon vammaisia henkilöitä. Kielteistä palautetta oli saatu opasteiden puuttumisesta. Positiivista palautetta oli saatu palvelusta ja mahdollisuudesta äänestää kauppakeskuksessa asioinnin yhteydessä.

2. OIKEUSOHJEET

Vaalilain 4 §:n mukaan vaalit toimitetaan järjestämällä ennakkoäänestys ja vaalipäivän äänestys. Ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä kotimaassa vastaa kunta.

Vaalilain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ennakkoäänestyspaikkoja ovat ne kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat, joiden lukumäärästä ja sijainnista kunnanhallitus päättää ja joita on oltava, jollei erityisestä syystä muuta johdu, jokaisessa kunnassa vähintään yksi.

Vaalilain 10 §:n mukaan valtioneuvostossa oikeusministeriö toimii ylimpänä vaaliviranomaisena.

Vaalilain 48 a §:ssä säädetään ennakkoäänestystilasta. Pykälän 1 momentin mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että kaikissa kunnanhallituksen päätöksellä kotimaan yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi määrätyissä paikoissa on ennakkoäänestystä varten asianmukainen ennakkoäänestystila ja tarvittava kalusto. Pykälän 2 momentin mukaan ennakkoäänestystilassa tulee olla riittävästi tilaa myös niitä äänestäjiä varten, jotka odottavat vuoroaan päästäkseen äänestämään.

Vaalilain 56 §:ssä säädetään järjestyksestä ennakkoäänestyspaikassa. Pykälän 2 momentin mukaan äänestys ennakkoäänestyspaikassa on järjestettävä siten, että vaalisalaisuus säilyy. Saapuvilla olevien on noudatettava vaalitoimitsijan tai vaalitoimikunnan järjestyksen ylläpitämiseksi ja äänestyksen häiriöttömän kulun turvaamiseksi antamia määräyksiä.

Vaalilain 58 §:ssä säädetään äänestämisestä ennakkoäänestyksessä. Pykälän 1 momentin mukaan äänestäjällä on oikeus äänestää eduskuntavaaleissa sen vaalipiirin ehdokaslistojen yhdistelmässä olevaa ehdokasta, jossa äänestäjä on asianomaisissa vaaleissa merkitty äänioikeutetuksi. Pykälän 2 momentin mukaan äänestäjän on niin selvästi merkittävä äänestyslippuun sen ehdokkaan numero, jonka hyväksi hän antaa äänensä, ettei voi syntyä epätietoisuutta siitä, ketä ehdokasta hän tarkoittaa. Merkintä on tehtävä äänestyskopissa tai muutoin siten, että vaalisalaisuus säilyy. Pykälän 3 momentin mukaan äänestäjän pyynnöstä on vaalitoimitsijan tai vaalitoimikunnan

jäsenen avustettava häntä äänestämisessä. Henkilö, jonka kyky tehdä äänestysmerkintä on oleellisesti heikentynyt, saa käyttää äänestyksessä apuna valitsemaansa avustajaa. Avustajana ei kuitenkaan saa käyttää vaaleissa ehdokkaana olevaa henkilöä. Avustaja on velvollinen tunnollisesti täyttämään äänestäjän osoitukset sekä pitämään salassa äänestyksen yhteydessä saamansa tiedot.

Perustuslakivaliokunta totesi mietinnössään (PeVM 3/2013 vp) hallituksen esitykseen laiksi vaalilain muuttamisesta seuraavaa.

"Lakiehdotuksen 76 §:n 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että vaalipäivän äänestyksessä äänestysmerkintä voidaan tehdä muuallakin kuin äänestyskopissa silloin, jos merkinnän tekemisestä äänestyskopissa aiheutuisi äänestäjälle kohtuutonta haittaa. Esityksen perustelujen mukaan tämä tarkoittaa sellaisia tilanteita, joissa äänestyspaikka ei ole esteetön esimerkiksi vammaisille tai hyvin heikkokuntoisille äänestäjille. Vaalisalaisuuden keskeisen merkityksen vuoksi perustuslakivaliokunta korostaa ehdotetun menettelyn poikkeuksellisuutta. Vaalipaikalla on aina ensisijaisesti pyrittävä järjestämään äänestyskopiin pääseminen mahdollisimman esteettömäksi. Muualla kuin äänestyskopissa äänestettäessä tärkeää on järjestää tilanne sellaiseksi, että äänestäjällä ei ole aihetta pelätä vaalisalaisuuden rikkoutumista. Valiokunta huomauttaa lisäksi, että asiasta päättäminen kuuluu vaalilautakunnalle."

Vaalilain muuttamisesta annettu laki 496/2013 tuli voimaan 1.7.2013.

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö ETYJin vaalitarkkailijoiden raportti Suomessa vuoden 2011 huhtikuussa pidetyistä eduskunta-vaaleista

Raportin kohdassa V." Lainsäädäntö" alakohdassa B "Äänioikeus" todetaan muun ohella seuraavaa.

"Jokainen Suomen kansalainen, joka viimeistään vaalipäivänä täyttää 18 vuotta, on äänioikeutettu eduskuntavaaleissa. Äänioikeutta ei rajoiteta asuinpaikan, vakaumuksen, vankilassaolon, mielenterveyshäiriön tai minkään muun ehdon perusteella.

Lainsäädännössä edellytetään, että jokaisella äänestyspaikalla on oltava nimetty vaaliavustaja, joka auttaa henkilöitä, joiden kyky tehdä äänestysmerkintä on vammaisuuden vuoksi heikentynyt. Lisäksi valtio voi kattaa vammaisten äänestäjien kuljetuskustannukset äänestyspaikoille ja niiltä pois. Kaikkiin äänestyspaikoihin ei kuitenkaan päässyt pyörätuolilla eikä kaikilla äänestyspaikoilla ollut erityisiä äänestyskoppeja. Alaviitteen mukaan oikeusministeriö antoi ohjeet, joissa edellytetään, että äänestyspaikkojen on oltava esteettömiä, mutta kaikki kunnat eivät panneet tätä vaatimusta täytäntöön. Edelleen raportin mukaan vaikka ehdokasluettelot ovat nyt saatavilla pistekirjoituksella, äänestysliput tai muut sokeiden riippumattoman äänestyksen mahdollistavat menetelmät eivät ole saatavilla. Sokeiden ihmisten äänestäminen on nykyisellään vaarantunut, koska he ovat edelleen riippuvaisia siitä, että avustaja merkitsee heidän äänensä. Vielä ei siis ole pystytty noudattamaan täydellisesti eri kansainvälisiä ja Suomen oikeudellisia asiakirjoja, joissa edellytetään, että kaikille kansalaisille on taattava oikeus vaalisalaisuuteen, ja joissa kielletään syrjintä vammaisuuden perusteella."

Oikeusministeriön vaalilain 10 §:n nojalla vaaliviranomaisille antamissa vaaliohjeissa vuonna 2015 toimitettavia eduskuntavaaleja varten (esimerkiksi ohje N:o 1 "Kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät" kohta 3.5.2 ja 3.6.2) on yksityiskohtaiset ohjeet keskusvaalilautakunnille huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta vaalijärjestelyissä.

3. TOIMENPITEET

Tarkastushavainnot esiteltiin oikeusasiamies Petri Jääskeläiselle. Koska jokaisen kaupungin ennakoäänestyspaikoissa näytti olleen niin esteettömyyden kuin vaalisalaisuuden toteuttamisessa puutteita, hän päätti selvittää omana aloitteenaan toteutetut vaalijärjestelyt.

Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunginhallituksille lähetetään vaalijärjestelyä koskevat erilliset selvityspyynnot.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Vanhempi
oikeusasiamiehensihteeri

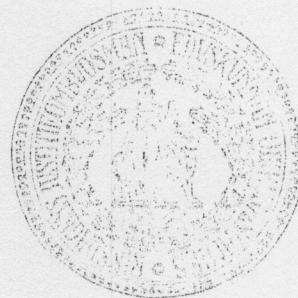
Ulla-Maija Lindström

Jäljennöksen oikeaksi todistaa:

Helsingissä, 6 . 5 . 20 15

Tiina Mäkinen

Tiina Mäkinen
Toimistos sihteeri
Byråsekreterare

4 § Uuden varavaltuutetun määrääminen

VD/3829/00.00.01.00/2013

TS/NK

Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti Lindtman on kirjeellään 29.5.2015 ilmoittanut valtuuston varavaltuutettujen määrän jääneen vajaaksi seuraavasti:

Vantaan kaupunginvaltuusto on 20.4.2015 § 3 todennut mm., että Jaakko Niinistölle on myönnetty ero valtuutetun tehtävästä hänen siirtyessä asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtajan virkaan ja samalla todennut, että valtuutetuksi hänen tilalleen nousee kunnallisvaalin tuloksen mukaisesti Jouni Herranen. Jouni Herranen on ollut varavaltuutettu Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p. -listalla.

Vaalilain 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 11 §:n mukaisesti, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi. Uusiksi varavaltuutetuiksi on lautakunnan määrättävä ne henkilöt, joiden vertausluvut vaalilain mukaisesti ovat seuraavaksi suurimmat niiden henkilöiden vertauslukujen jälkeen, jotka on valittu varavaltuutetuiksi.

Kunnallisvaalien 2012 tuloksen mukaisesti Perussuomalaiset r.p.:n seuraavana valitsematta jäänyt ehdokas on Minna Kankkonen.

Keskusvaalilautakunta 10.6.2015 § 4

Puheenjohtajan esitys:

Päätetään määrätä Perussuomalaiset r.p.:n uudeksi varavaltuutetuksi Minna Kankkonen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kirje 29.5.2015

Täytäntöönpano: Ote/ Kankkonen, tiedoksi kv

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 09 8392 2150, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

29.05.2015

Vantaan kaupunki
keskusvaalilautakunta

UUDEN VARAVALTUUTETUN MÄÄRÄÄMINEN

Vantaan kaupunginvaltuusto on 20.4.2015 § 3 todennut mm., että Jaakko Niinistö on myönnetty ero valtuutetun tehtävästä hänen siirtyessä asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtajan virkaan ja samalla todennut, että valtuutetuksi hänen tilalleen nousee kunnallisvaalin tuloksen mukaisesti Jouni Herranen.

Jouni Herranen on ollut varavaltuutettu Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p. -listalla.

Tämän päätöksen seurauksena pyydän keskusvaalilautakuntaa määräämään Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p. -listalle yhden uuden varavaltuutetun.

Antti Lindtman
kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Keskusvaalilautakunta 10.6.2015 § 5

Puheenjohtajan esitys:

Tarkastetaan ja hyväksytään tämän kokouksen pöytäkirja heti tässä kokouksessa.

Päätös:

Tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän kokouksen pöytäkirja heti tässä kokouksessa.

Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Keskusvaalilautakunta 10.6.2015 § 6

Puheenjohtajan esitys:

Päätetään pitää seuraava kokous eri kutsusta.

Päätös:

Päätettiin pitää seuraava kokous eri kutsusta.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.50.

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

3.2

Vaalilain 4 luvussa tarkoitettuihin ehdokasasettelun viranomaistehtäviä koskeviin päätöksiin, ei saa erikseen hakea muutosta. (Vaalilaki 45 §)

3.3

Vaalilain 5 luvussa tarkoitettuihin ennakkoäänestystä koskeviin päätöksiin, ei saa erikseen hakea muutosta. (Vaalilaki 66 §)

3.4

Vaalilain 6 luvussa tarkoitettuihin vaalipäivän äänestystä koskeviin päätöksiin, ei saa erikseen hakea muutosta. (Vaalilaki 83 §)